

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL BAKIRKÖY BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	45

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Gelir ve Gider Değişimi

Tablo 2: Belediye Taşınmazları

Tablo 3: 2016 Yılı Vergi Gelirleri

Tablo 4: Genel Bütçe Payları

Tablo 5: Ecrimisil Alınan Belediye Taşınmazları

Tablo 6: Son 5 Yıl Bütçe Gerçekleşmeleri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olup, kurumun bütçe ve muhasebe işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Bakırköy Belediyesinin 2016 Yılı mali yapısına ilişkin bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gelir ve Gider Değişimi

GİDERİN TÜRÜ	2015	2016	Artış Yüzdesi
Personel Giderleri	66.686.732,42	67.184.260,11	0,75
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.913.649,78	11.767.931,31	7,83
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	98.703.762,68	122.137.764,74	23,74
Faiz Giderleri	2.296.048,33	6.175.945,92	168,98
Cari Transferler	11.523.025,60	8.489.931,89	26,32
Sermaye Giderleri	36.112.382,71	90.586.401,27	150,85
Sermaye Transferleri	18.297.950,18	8.569.838,03	-53,16
Borç Verme	0	0	0
Toplam	244.533.551,70	314.912.073,27	28,78

GELİR KALEMLERİ	2015	2016	Artış Yüzdesi
Vergi Gelirleri	106.041.623,54	120.846.304,35	13,96
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.962.010,22	13.233.271,05	20,72
Alınan Bağış ve Yardımlar	93.143,44	123.590,70	32,69
Faiz, Pay ve Cezalar (Diğer Gelirler)	83.827.395,62	79.316.404,23	-5,38
Sermaye Gelirleri	4.538.230,97	0	-100
Toplam	205.462.403,79	213.519.570,33	3,92

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.’deki Sermaye Payının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kurumun, 100.000.000,00 TL sermayeli İstanbul Dünya Ticaret Merkezi AŞ’de (İDTM) % 4,99 oranında hissesinin bulunduğu fakat söz konusu sermaye payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’ne göre, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarlarının, bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kurumun 2016 yılına ilişkin bilançosu incelendiğinde, İDTM’de bulunan 4.999.623,00 değerindeki yüzde 4,99’luk sermaye payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. Bu durum Kurumun mali tablolarında bilgi eksikliğine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.’deki sermaye payımız çok eskiden edinilmiş ve o dönemde kayıtlara alınmadığı anlaşılmıştır. Satın alınma şekline dair kayıtların bulunamaması nedeni ile (ilk muhasebeleşecek değeri, daha sonra artış değerleri gibi) gecikme yaşanmıştır. Çalışmalarımız en kısa zamanda sonuçlandırılarak İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.’deki sermaye payı kayıtlara alınacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek Kurumun İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.’deki sermaye payının kayıtlara alınacağı belirtilmiştir. Ancak Kamu İdaresinin İstanbul Dünya Ticaret Merkezi AŞ’de bulunan 4.999.623,00 değerindeki yüzde 4,99’luk sermaye payı 2016 yılı mali tablolarında 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı eksik tutarlarla yer almıştır.

BULGU 2: Belediyenin Mülkiyetinde Bulunan Bazı Gayrimenkullerin Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Belediyenin mülkiyetinde bulunan bazı gayrimenkullerin muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Belediyeler birer mahalli idare kuruluşu olarak bütçe ve muhasebe işlemlerini Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak düzenlemekle yükümlüdür. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin temel amaçlarından birisi de Yönetmelik'in ilk maddesinde belirtildiği üzere işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesidir.

01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” in “*Kayıt şekli*” başlıklı 7 nci maddesine göre; kamu idarelerinin, tapu kütüğünde kendi adlarına kayıtlı olan taşınmazları, “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu” na (Ek-2), kendilerine tahsisli taşınmazları ise “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu” na (Ek-6) değerleriyle birlikte kaydetmeleri gerekmektedir. Kayda esas olacak değerde temel ölçüt maliyet değeri ya da rayiç değer olmakla birlikte Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinde yer alan hüküm gereği taşınmazların Emlak Vergi Değeri üzerinden kayıt altına alınması da mümkündür.

Harcama birimlerince doldurulacak söz konusu formlar, mali hizmetler birimince konsolide edilecek, böylece Kuruma ait taşınmaz envanteri ile mali tabloların karşılaştırılmasına imkan sağlayan icmal cetvelleri (Ek-7) oluşturulacaktır.

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılan bu envanter işlemlerinin, 01.01.2016 tarihinde yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre de mali tablolara yansıtılması gerekmektedir. Buna göre kamu idareleri, malik oldukları taşınmazlar ile tahsis suretiyle kullanmakta oldukları taşınmazları ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedecek olup mülkiyetindeki taşınmazlar için “1” tahsisli taşınmazlar için ise “3” birinci düzey ekonomik kodunu kullanacaklardır.

Yapılan incelemede konunun, Kuruma ait 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer aldığı ancak aşağıdaki tabloda belirtilen taşınmazların henüz ilgili hesaplara kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ilgili maddi duran varlık hesapları Belediyeye ait taşınmazların gerçek durumunu yansıtmamaktadır.

Tablo 2: Belediye Taşınmazları

Sistem No	Mah-Köy	Parsel No	Cins	Yüz Ölçümü	Cilt-Sayfa
19563419	Esenyurt/Esenyurt	4 - - 89	Tarla	145	95/9342
19745870	Esenyurt/Esenyurt	4 - - 8317	Tarla	22.225,00	117/9342
82416840	Bakırköy/Kartaltepe	52- 62 - 108	Arsa	490,21	125/12345

82416841	Bakırköy/Kartaltepe	52- 62 - 109	Arsa	203,94	125/12346
88094278	Bakırköy/Kartaltepe	52- 62 - 117	Yol	216	126/12475
30126464	Bakırköy/Kartaltepe	865 - 135	Yol	1,59	121/12008
201558704	Bakırköy/Kartaltepe	25 - 936 - 522	Fabrika	80	55/5502
20179704	Bakırköy/Cevizlik	11 - 98 - 11/A	Yol	41,05	17/1595
20188965	Bakırköy/Kartaltepe	20- 138 - 1	Park	240	4/321
21682654	Esenler/Atışalanı	15- 1117	Park	1.230,50	151/14859
24744856	Bayrampaşa/Esenler	4- 339 - 1	Yol	140	Oca.42
24989826	Sultangazi/Atışalanı	248 DT4C- 186- 20	Arsa	3,6	99/9698
24989829	Sultangazi/Atışalanı	248 DT1C- 678- 1	Tarla	86	99/9706
24989880	Sultangazi/Atışalanı	248 DT2A- 290-	Arsa	245	99/9771
24989894	Sultangazi/Atışalanı	248 DT4B - 3- 50	Arsa	2,89	99/9793
24989869	Sultangazi/Atışalanı	248 DTIC - 89- 17	Yol	17,5	100/9865
24989972	Sultangazi/Atışalanı	248 DTIVB - 153-	Arsa	20,6	100/9868
25226242	Bahçelievler/Yenibosna	15 - 11713	Yol	184	193/19029
25230515	Bahçelievler/Kocasınan	25 - 5178	Tarla	18.000,00	52/5057
25232128	Bahçelievler/Osmaniye	70 - 222 - 20	Tarla	7.003,00	6/566
25233663	Bahçelievler/Kocasınan	1 - -11428	Arsa	500	121/11905
25857767	Bahçelievler/Kocasınan	3 - -11873	Tarla	349	127/12520
25233703	Bahçelievler/Kocasınan	3 - -11874	Tarla	352	127/12521
25244275	Bahçelievler/Kocasınan	13 - 2955	Arsa	45	29/2852
25857405	Bahçelievler/Kocasınan	25 -7136	Tarla	367	72/6987
25247858	Bahçelievler/Kocasınan	25 -8896	Arsa	242	90/8862
26065574	Bahçelievler/Kocasınan	3 -11605	Arsa	160	123/12141
25278606	Bahçelievler/Kocasınan	1 -12274	Tarla	318	134/13230
25708125	Avcılar/Avcılar	23 -19531	Yol	5,4	216/21332
25361930	Güngören/Güngören	5 - 12660	Tarla	3,5	175/17361
25362552	Güngören/Güngören	244DT2C- 116-1	Tarla	1	192/19093
25364699	Güngören/Osmaniye	69 -211 -9	Kargir	4,8	5/451
25364700	Güngören/Osmaniye	69 -211 -11	Kargir	2,75	5/452

25364962	Güngören/Osmaniye	69 -195 -4	Kuru Çeçme	1,14	7/592
25365622	Güngören/Osmaniye	69 -244 -14	Yol	23	9/789
25365623	Güngören/Osmaniye	69/1 -244 -18	Yol	7	9/790
25365632	Güngören/Osmaniye	69 -944 -40	Kargir	12,93	9/808
20100945	Bakırköy/Ümraniye	45– 1030– 24	Mektep Alanı	761	5/453
20101083	Bakırköy/Ümraniye	45–1031– 122	Arsa	640,37	13/1254

Kamu idaresi cevabında; “Mali Hizmetler Müdürlüğümüz tarafından Emlak İstimlak Müdürlüğümüze yazılan yazı ile gerekli düzeltmeler talep edilmiş, düzeltmelerin yapılıp bildirilmesini müteakip muhasebe kayıtlarına alınması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek kayıtlarda bulunmayan gayrimenkullerin kayıt altına alınması konusunda gerekli işlemlere başlanıldığı belirtilmiştir. Kuruma ait taşınmaz hesapları 2016 yılı mali tablolarında gerçek durumu tam ve doğru bir biçimde yansıtmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Bakırköy Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Yapılan incelemeler neticesinde, Kurumda Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı tespit edilmiştir.

11.09.2014 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun’un 8 inci maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu’nun 112 nci maddesine eklenen fıkraya göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan ihaleler kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından ödeneceği hüküm altına alınarak bu madde kapsamında alt işverenler yanında çalışan işçilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süresinin hesabı, alt işverenden ve alt işveren işçisinden istenecek belgeler ve ödeme süreci ile ilgili diğer usul ve esasların Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirleneceği belirtilmiştir. Söz konusu Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik 08.02.2015 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan bu düzenlemelere göre; idarelerin bünyesinde 4734 sayılı Kanun’un 62 nci maddesinin (e) bendine göre çalışan kişilerin sayısının, çalıştıkları sürelerin, aldıkları ücretlerin, kıdem tazminatına dâhil olan ve olmayan unsurlar da dikkate alınmak suretiyle hesaplanması ve 472 No’lu hesapta kıdem tazminatı karşılığı olarak gösterilmesi, bunlardan faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen tutarların 472 No’lu hesaptan 372 No’lu hesaba aktarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Hizmet alımı suretiyle çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatına dâhil olan tüm unsurlar, 472 ve 372 No’lu hesaplarda Muhasebe Yönetmeliğine

uygun olarak izlenmekte olup, kıdem tazminatına dâhil olmayan unsurlar da bundan sonra titizlikle takip edilerek kıdem tazminatı karşılıkları ayrılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek hizmet alımı suretiyle çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatına dâhil olan tüm unsurların mevzuata uygun hale getirildiği, kıdem tazminatına dâhil olmayan unsurların da titizlikle takip edilerek kıdem tazminatı karşılıkları ayrılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Geçici Kabul Teminat Kesintilerinin "Emanetler Hesabı"nda İzlenmemesi

İdare tarafından yapılan hakediş ödemelerinin incelenmesi neticesinde, geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden yapılan kesintilerin 333-Emanetler Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 30 uncu maddesinde;

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte, yapılan iş tutarının % 3'üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği,

Birim Fiyat Sözleşmelerde ise; düzenlenen hak edişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların % 5'inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenemeyeceği,

Belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 227 ve 229 uncu maddelerine göre, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 333-Emanetler Hesabına kaydedilip izlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda ifade edilen düzenlemelere göre, anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinin hakedişlerinde %3, birim fiyat yapım işlerinin hakedişlerinde ise %5 oranında yapılan geçici kabul noksanları kesintisinin yapılması ve yapılan bu kesintilerin 333-Emanetler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu üzerine daha titizlikle inceleme yapılacak ve yapım işlerine ait ihale yapan Müdürlüklere, bu hükümlere dikkat edilerek işlerin yapılmasına dair bilgi verilecek ve geçici kabul teminat kesintileri “Emanetler Hesabı”nda takip edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek daha titizlikle inceleme yapılacağı ve yapım işlerine ait ihale yapan müdürlüklere, bu hükümlere dikkat edilerek işlerin yapılmasına dair bilgi verileceği ve geçici kabul teminat kesintilerinin ilgili hesapta takip edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

Kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde, belediye sınırlarında İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’e göre Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili Belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “*İşyeri Açma İzni Harcı*” başlıklı 81 inci maddesinde; “*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabidir.*”

Denilmektedir.

Kurumun yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2016 tarihi itibarıyla 13.013 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği görülmüştür. Ancak Bakırköy Vergi İdaresi Müdürlüğünden alınan 57832151-622.03-E.20280 sayılı yazı ile edinilen bilgilere göre Bakırköy Belediyesi sınırları içinde 20.550 aktif işyeri olduğu anlaşılmaktadır.

Bu verilerden hareketle, Belediye sınırlarında aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan 20.550 işyerinin olduğu ve bunların, yaklaşık %37’sinin (7.537 adet), ruhsatsız olarak faaliyet gösterdiği; buna bağlı olarak da Belediyenin, işyeri açma ve çalışma ruhsat harcı ve eğlence vergisi gibi gelir kayıplarının olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlçemiz içerisinde 20.550 kadar aktif işyeri bulunmaktadır. Ruhsat ve Denetim Müdürlüğümüzce yapılan incelemede (Diş Hekimi Muayenehaneleri, Doktor Muayenehaneleri, Veteriner Muayenehaneleri, Avukatlık Büroları, Taksi ve Dolmuş Durakları, Birinci Sınıf Gayrisihhi Müesseseler ve bazı İkinci Sınıf Gayrisihhi Müesseseler, Yapı Denetim Firmaları, Meslek Odaları, Dernekler, Mimarlık- Mühendislik- Mali Müşavirlik Büroları, Dershaneler, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Spor- Eğlence- Müzik- Dans- Sürücü Kursları, Kültürel Eğitim Veren Kurslar, Özel Yurtlar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Kreşler- Anaokulları - Gündüz Bakımevleri, Eczaneler, Sağlık Bakanlığı Onaylı Optisyenlik Müessesesi Belgesi olan Optik Satış Yerleri vb. yerler) Vergi Dairesine kayıtlı olan ancak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatından muaf olan ve başka kurumlar tarafından belirlenen Yönetmeliğe tabi olan yerler bulunduğu bahsedilen iş yerlerine ruhsat verilememektedir.

Öte yandan bulguda belirtilen ve Belediyemiz sınırları içerisinde kalmakla birlikte Vergi Dairesine kayıtlı olan ancak mülkiyeti ve üst kullanım hakkının İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait olduğu işyerlerinin (dolgu alanları, yeşil alanlar, Aqua Florya AVM vb.) ruhsatlandırılması da Ruhsat ve Denetim Müdürlüğümüz tarafından yapılmamaktadır.

Bununla birlikte, daha etkin ve verimli bir çalışma yapabilmek amacıyla vergi dairesine İlçemizde bulunan faal vergi mükelleflerinin listesinin gönderilmesi için yazı yazılmış olup, gelen cevabi yazıda söz konusu bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı Uygulama ve Veri Yönetimi Daire Başkanlığı’ndan istenmesi gerektiği belirtilmiş ve tekrar yeni yazı yazılarak bilgi istenmiş ancak henüz yanıt alınmamıştır.

Yukarıda ifade edilen hususlar dışında İlçemiz içerisindeki ruhsatsız işyerlerinin tespiti gece, gündüz ve hafta sonları Zabıta Müdürlüğü ekiplerince yapılmakta olup Ruhsat ve Denetim Müdürlüğümüzce de gerekli idari işlemler en kısa sürede sonuçlandırmaya devam edecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum cevabında özetle Vergi Dairesine kayıtlı olan ancak İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatından muaf olan bazı iş yerlerinin bulunduğu, bazı işyerlerinin mevzuat gereği İdare tarafından ruhsatlandırılmadığı ve faal mükellef listelerinin edinilmesi konusunda ilgili kurumlara yazı yazıldığı belirtilmiştir.

Kamu İdaresince mevzuat gereği ruhsat verilemeyen yerler dışında kalan işyerlerinin tamamının ruhsatlandırılabilmesi için ilgili Kamu İdareleriyle olan yazışmaların takibinin yapılarak bir an evvel sonuç elde edilmesi ve ruhsatsız işyerlerinin ruhsatlandırılmasının

sağlanması gerekmektedir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Bakırköy Belediye sınırları ve mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik’te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik’te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik’e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Bakırköy Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurum gelir kaybına uğratılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili için gereken çalışmalara başlanılmıştır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili için gereken çalışmalara başlanıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Öneri:

Altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesine yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Bazı Vergi ve Diğer Gelirlerin Tahsilat Oranının Düşük Olması

2016 yılı hesabına ait tahakkuku yapılan ilan ve reklam, çevre temizlik vergisi, diğer çeşitli teşebbüs ve mülkiyet geliri, yol harcamalarına katılma payı ve diğer vergi cezaları gibi bazı vergi ve gelir kalemlerinin bir kısmının tahsil edilmediği ve tahsilatlarla ilgili gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanununun “*Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri*” başlıklı 38 inci maddesinde aynen;

“Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak. .

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek”

Denilmektedir. Mevzuat hükmüne göre belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etme görevi belediye başkanına verilmiş ve bu konuda belediye başkanı birinci derecede sorumlu kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “*Gelirlerin toplanması sorumluluğu*” başlıklı 38 inci maddesinde; “*Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.*”

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun’un “*Muhasebe Hizmeti Ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları*” başlıklı 61 inci maddesinde ise muhasebe yetkilisine gelirlerin ve alacakların tahsili görevi verilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre, vadesinde ödenmeyen kamu alacakları için bu Kanun’un 54 ila 76 ncı maddeleri arasında düzenlenmiş olan cebren tahsil usul ve esaslarına göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Ancak üst yönetici ve muhasebe yetkilisine verilen tüm bu görev ve sorumluluklara karşın aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere kurumda; önceki yıllardan toplam 97.258.682,47 TL gelir devri yapıldığı, 2016 yılı sonu itibarı ile toplam 117.852.889,91 TL çeşitli gelir tahakkuku yapıldığı, 2016 yılı içinde sadece 12.722.398,46 TL tutarında tahsilat yapılarak 2017 yılına 104.725.590,73 TL tahakkuk artışı devrettiği anlaşılmıştır.

Aşağıdaki tabloda ayrıntısı gösterildiği üzere söz konusu gelir kalemlerinde tahsilat oranı % 10,80 gibi çok düşük bir oranda gerçekleşmiştir. Takip ve tahsil hususunda gerekli özenin gösterilmesi gerekmektedir.

Tablo 3: 2016 Yılı Vergi Gelirleri

2016 YILI VERGİ GELİRLERİ AYRINTISI						
Nev'i	Devreden Gelir Tahakkuku	Yılı Tahakkuku	Toplam Tahakkuk	Yılı Net Tahsilatı	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsilat Oranı %
Çevre Temizlik Vergisi	16.644.533,90	6.713.720,87	23.358.254,77	5.915.735,46	17.330.287,41	25,32
İlan ve Reklam Vergisi	31.571.228,82	7.994.376,77	39.565.605,59	2.626.761,42	36.748.554,73	6,63
Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Geliri	164.477,47	1.232.500,00	1.396.977,47	100.619,75	1.296.357,72	7,2
Yol Harcamalarına Katılma Payı	2.542.293,60	-92.722,54	2.499.571,06	584.194,47	1.864.569,35	23,37
Diğer Vergi Cezaları	48.878.442,28	2.154.038,28	51.032.481,02	3.495.087,36	47.485.821,52	6,85
Toplam	97.258.682,47	18.001.913,38	117.852.889,91	12.722.398,46	104.725.590,73	10,80

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin dava ve icra safhasında bulunan bazı alacaklarının tahsili için yargı kararlarını beklemek zorunluluğu bulunduğundan tahsilat oranları düşük görünmektedir. Örneğin ilan ve reklam vergisi ve diğer vergi cezalarında görülen düşük tahsilat oranı, CNR Fuarçılık A.Ş. ile dava konusu olan ve Danıştay aşamasında bulunduğu için tahsil edilemeyen çevre temizlik vergisi ile ilan ve reklam vergisinin 2016 yılı sonu itibarıyla toplam tutarının 58.821.234,95 lira olmasından kaynaklanmaktadır. Bu alacağın

vergi ziyayı cezası ve gecikme faizi dâhil toplam tutarı ise 24.05.2017 tarihi itibariye 101.393.111,93 liradır.

Öte yandan, vergilerin tahsilat oranının düşük olmasının diğer bir sebebi de yaklaşık iki (2) yılda bir çıkan, kamuoyunda vergi affi olarak adlandırılan bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına dair kanuni düzenlemelerdir. Yapılandırdığımız bazı vergi ve diğer gelirlerin vadelerinin uzun olması tahsilat oranımızı da etkilemektedir. Bununla birlikte Mali Hizmetler Müdürlüğümüz yargı aşaması sonuçlanmasını müteakip belirtilen alacaklar ile diğer alacakların cebren takip ve tahsilatına ağırlık verecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta düşük tahsilat oranlarının sebebinin bazı alacaklara ilişkin yargı süreçlerinin devamından kaynaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek bahsi geçen alacaklar ile diğer alacakların cebren takip ve tahsilatına ağırlık verileceği belirtilmiş olup bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalaj atıklarının toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan verildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Belediyenin yetkileri ve imtiyazlarını düzenleyen 15 inci maddesinin (g) fıkrasında, katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin “*Belediyelerin görev ve yetkileri*” başlıklı 9 uncu maddesi ile belediyelere ambalaj atıkları konusunda a-j bentlerinde sıralanan on üç görev ve yetki verilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 24 üncü maddesinde ise belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ambalaj atıkları yönetim planını hazırlayacakları, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapılması durumunda ise planın sözleşme imzalanan taraflar ile birlikte hazırlanacağı, ambalaj atıkları yönetim planı

kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların maliyetinin sözleşme yapılan piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşların, sözleşme yapılmaması halinde belediyelerin karşılayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bakırköy Belediyesi ile Obalılar Kağıt Metal Plastik Cam Toplama Ayırma İnş. San. ve Ltd. Şti. arasında 25.11.2014 tarihinde, Özen Cam Geri Dönüşüm Kazanım ve İnş. San. Ltd. Şti. ile de 25.05.2016 tarihinde imzalanan sözleşmeyle ambalaj atıklarının toplanması konusunda belirtilen şirketin yetkili kılındığı görülmüştür. Deha Bitkisel Atık Yağ Toplama Geri Kazanım Biodizel Ürt. San. ve Tic. A.Ş. ile de 26.01.2016 tarihinde bitkisel atık yağların toplanması konusunda sözleşme imzalanmıştır. Ancak yapılan incelemede, Belediye tarafından söz konusu iş karşılığında herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir.

Ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden şirkete verilmesi ve buradan Belediyenin bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde “Belediyelerin görev ve yetkileri” başlıklı 8. Maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde, Belediyelerin, ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplamaları ve toplattırmaları hükme bağlanmıştır. Yine aynı Yönetmeliğin "Ambalaj atıklarının ayrı toplanması sistemi" başlıklı 24. maddesinin 1. fıkrası, hem Büyükşehir Belediyesi Kanununa hem de Belediye Kanununa atıfta bulunmuş ve ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından belediyelerin sorumlu oldukları hükme bağlanmıştır.

Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendinde ise ambalaj atıklarını toplama işinin geçici faaliyet belgeli ve/veya çevre lisanslı işletmelere verilmesinin esas olduğunu ve ambalaj atıklarının bunların dışındaki kişi ve/veya kuruluşlar tarafından toplanmasının yasaklandığı görülmektedir.

Kanun ve Yönetmeliklerin yukarıda yer alan ilgili maddelerinde; ambalaj atıklarının ayrı toplanmasında Belediyelerin sorumlu olduğu ve bu amaçla kurulacak tesislerin de çevre lisanslı olmaları gerektiği anlaşılmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğin göre ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, geri dönüşümü ve geri kazanımına dair yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik harcamaların karşılanmasından piyasaya sürenler sorumlu tutulmaktadır.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde Ambalaj atıklarının toplanmasından Belediyeler sorumlu tutulmuş olsalar bile bu konuda yürütülen çalışmaların maliyetlerinin piyasaya süren işletmeler tarafından karşılanması gerektiği düşünüldüğünden, yetki verilen şirketlerden bir bedel alınmamıştır. Bundan sonraki süreçlerde, bulgu doğrultusunda mevzuat yeniden değerlendirilerek gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, Kamu İdaresi tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden şirkete verilmesi ve buradan İdarenin bir gelir elde etmesi gerekmektedir. Kurum tarafından da bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek bulgu doğrultusunda mevzuatın yeniden değerlendirilerek gerekli çalışmalar yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Taşınır Mal Yönetmeliğine Aykırı Uygulamaların Bulunması

Gerek örnekleme yoluyla seçilen harcama birimlerine ait ambarlarda yapılan çalışmalar gerekse Kurumun taşınır konsolide yetkilisiyle yapılan görüşmeler sonucunda, ortak/kişisel kullanıma verilen bazı taşınırlar için ilgili belgelerin düzenlenmediği ve bu taşınırların ambar kayıtlarından düşülmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “*Tanımlar*” başlıklı 4 üncü maddesinde ambar; “*Kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yer*” olarak tanımlanmıştır.

Adı geçen Yönetmelik’in 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen kara taşıtları ve iş makinelerinin bunları sürekli olarak kullanacak personele verilmesinde ve demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde Taşınır Teslim Belgesinin düzenleneceği ifade edilmiştir.

Aynı maddenin (ç) bendinde ise Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için Dayanıklı Taşınırlar Listesinin düzenleneceği ve listenin istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre ilgili taşınırların kullanıma verinceye kadar ambar kayıtlarında yer alması, ortak kullanım alanlarına tahsis edildikten veya kişisel kullanıma verildikten sonra ise ilgili belgelerin düzenlenerek ambar kayıtlarından çıkarılması gerekmektedir. Ancak harcama

birimlerinden alınan taşınır sayım tutanaklarının incelenmesi neticesinde, kişi kullanımına verilen herhangi bir taşınırın bulunmadığı görülmüştür.

Kullanıma verilen dayanıklı taşınırların ambar kayıtlarından düşülmemesi, taşınır kayıtları ile fiili durum arasında uyumsuzluğa sebep olmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınırların kullanıma verinceye kadar ambarda kalması, sonrasında ise ortak alan veya kişiye tahsisleri sırasında gerekli belgeler, zimmetlenerek ilgili belgelerle çıkışı sağlanmaktadır. Ambar kayıtlarındaki form ile taşınır giriş/çıkış belgeleri entegre olmadığından fiili duruma aykırı gibi gözükmektedir. Programdan kaynaklanan bu eksikliğin en kısa zamanda giderilmesine sağlanarak fiili durumla kayıtların eşitliği düzeltilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek kullanıma verilen taşınırların ambar kayıtlarından düşülmesinin sağlanacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Sözleşmeli Personele Yapılan Sosyal Denge Tazminat Ödemelerinin Prime Esas Kazanca Dâhil Edilmemesi

Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenen prim giderlerinin incelenmesi sonucunda; sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemelerinin prime esas kazanca dâhil edilmediği, bu suretle işveren ve işçi hisselerinin eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından çıkarılan 2009/37 sayılı Genelge'nin 2.2.9 uncu maddesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesinin (B) bendi kapsamında geçici olarak sözleşme ile çalıştırılan personelin 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacağı belirtilmiştir.

5510 sayılı Kanun'un “*Prime Esas Kazançlar*” başlıklı 80 inci maddesinin birinci fıkrasında Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları hakkında açıklamalara yer verilmiş, (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın prime esas kazanç hesabına dahil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Fıkranın (b) bendinde istisna hükümleri açıklanmış, (c) bendinde ise bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazanca tabi tutulacağı hüküm altına

alınmıştır. Dolayısıyla 5510 sayılı Kanun'da sayılan ve Kanun'un yürürlük tarihinden sonra çıkan başka bir Kanun veya Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile getirilen istisnalar dışında sözleşmeli personele yapılan tüm ödemeler prime esas kazanca dahil edilecektir.

Belediye ve bağlı kuruluşlarda çalışan sözleşmeli personele temel olarak üç çeşit ödeme yapılmaktadır. Bunlar; sözleşme ücreti, ek ödeme ve sosyal denge ödemesidir. Sözleşme ücretinin prime esas kazanca dahil olduğu konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamaktadır. 375 sayılı KHK'nin Ek 9 uncu maddesi uyarınca ödenen ek ödeme hakkında ise aynı maddenin dokuzuncu fıkrası ile istisna hükmü getirilmiş ve bu ödemenin prime esas kazanç tutarına dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal denge tazminat ödemesi 375 sayılı KHK'nin Ek 15 inci maddesinde düzenlenmiştir. Ne söz konusu maddede ne de bu maddede atıf yapılan 4688 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde bu ödemenin prime esas kazancın tespitinde istisna edildiğine dair bir hüküm mevcuttur. Bu nedenle sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminatı ödemelerinin prime esas kazancın tespitinde dikkate alınarak prim matrahına eklenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bundan böyle yapılacak ödemelerde bulgudaki tespit göz önünde bulundurularak, sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemeleri prime esas kazanca dâhil edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek yapılacak ödemelerde sözleşmeli personele yapılan sosyal denge tazminat ödemeleri prime esas kazanca dâhil edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarına İlişkin Sözleşmelerde Mevzuata Aykırı Olarak Değişiklik Yapılması

Bakırköy Belediyesince imzalanan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları ihalelerine ilişkin sözleşmelerde, istihdam edilen bazı işçilerin ücretlerinin asgari ücretin belirli oranda fazlası olarak düzenleme yapıldığı ancak 2016 yılı asgari ücretinin beklenenden daha fazla belirlenmesi sonucu Belediyenin ek mali yük altına gireceği sebebiyle Türk Borçlar Kanunu'na aykırı ek sözleşmeler yapıldığı tespit edilmiştir.

Belediyenin yaptığı ihalelerde işin niteliği dikkate alınarak çalıştırılacak personele brüt

asgari ücretin belirli bir yüzde fazlasının personel ücreti olarak ödenmesi öngörülmektedir.

Asgari ücret uygulaması, bir sosyal politika aracı olarak kullanılan ve çalışanlara, Devlet tarafından tespit edilen ücretin altında ödeme yapılmasını engelleyerek belirli bir hayat standardının garanti edildiği bir uygulamadır. Asgari ücrete ilişkin temel düzenleme, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesinde yer almaktadır. Asgari ücret, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığıyla belirlenmekte ve Komisyon kararları kesin olup Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Önceki yıllarda 1 Ocak-30 Haziran ile 1 Temmuz-31 Aralık dönemi için iki asgari ücret belirlenirken 2016 yılı için tek asgari ücret belirlenmiştir.

Fiyat farkına ilişkin yasal düzenleme ise 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 8 inci maddesinde yer almaktadır. Anılan maddede sözleşme türlerine göre fiyat farkı verilebilmesine ilişkin esas ve usulleri tespiti Kamu İhale Kurumunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili olduğu düzenlenmiş ve madde devamında fiyat farkının ödenmesine ilişkin kurallar belirtilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre asgari ücret değişikliği sebebiyle ortaya çıkan farkların idarelerce Fiyat Farkına İlişkin Esaslar çerçevesinde yüklenicilere ödenmesi gerekmektedir.

Kamu ihale sözleşmelerinin yürütülmesi aşamasında karşılaşılan mücbir sebeplerin sözleşmelere etkisine ilişkin olarak 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Mücbir sebep*" başlıklı 10 uncu maddesinde;

"Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

d) Kısmî veya genel seferberlik ilânı.

e) Gerektiğinde Kurum tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine

engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.”

Hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 25.3 üncü maddesinde de konuya ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yer almaktadır.

Sözleşmenin yürütülmesi aşamasında hangi durumların mücbir sebep olarak kabul edileceğine ilişkin yukarıdaki düzenleme incelendiğinde, asgari ücret değişikliği sebebiyle ortaya çıkan mali güçlüklerin bu madde kapsamında mücbir sebep olarak yer almadığı görülmektedir. Ayrıca Kanun’un 10 uncu maddesinin (e) bendi kapsamında Kamu İhale Kurumu tarafından söz konusu durumun mücbir sebep olarak belirlendiğine ilişkin herhangi bir karar da bulunmamaktadır. Kaldı ki Kurum, 2016/DK.D-11 No’lu kararında asgari ücret değişikliği sebebiyle ortaya çıkan mali güçlüklerin mücbir sebep olarak kabul edilemeyeceğine hükmetmiştir.

Sözleşme aşamasında karşılaşılan bazı durumlarda borcun ifası tamamen imkansız olmamakla beraber, edimin ifası çok zorlaşmakta ve ortaya çıkan yeni gelişmeler sözleşme taraflarına ağır mali yükler getirebilmektedir. Bu durumda, bir mücbir sebep ya da ifa imkansızlığından ziyade aşırı ifa güçlüğü söz konusu olmakta, borcun ifası hala mümkün görünmesine rağmen edimler arasındaki dengenin bozulmuş olması sebebiyle sözleşmenin değişen şartlar altında yürütülmesi borçlunun ağır mali yüklerle katlanmasına yol açabilmektedir. Sözleşme kurulduktan sonra meydana gelen bu gibi değişiklikler sözleşmenin bir tarafı için aşırı ifa güçlüğüne ortaya çıkarırsa, karşı taraf sözleşmenin uyarlanmasını talep edebilmektedir.

4734 ve 4735 sayılı Kanunlarda aşırı ifa güçlüğüne yönelik bir hüküm yer almamaktadır. Ancak 4735 sayılı Kanun’un 36 ncı maddesinde, Kanun’da hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu çerçevede, sözleşme şartlarında meydana gelen olağanüstü değişimler neticesinde sözleşmenin yeni şartlara uyarlanması 4735 sayılı Kanun’da öngörülmemiş bir müessese olduğundan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümlerine başvurulması gerekmektedir.

Türk Borçlar Kanunu’nun “*Aşırı ifa güçlüğü*” başlıklı 138 inci maddesinde;

“Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülme ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu, kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır.”

Hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Türk Borçlar Kanunu'nun anılan maddesi çerçevesinde sözleşme şartlarının olağanüstü değişmesi nedeniyle taraflardan birinin sözleşme ile üstlendiği edimini yerine getirmesi olağanüstü zorlaşmış ise, sözleşme temelinin çöktüğü ve mevcut koşullar çerçevesinde taraflardan üstlendikleri edimi yerine getirmelerinin beklenmesinin dürüstlük kuralına aykırılık teşkil edeceği iddia edilerek mahkemeden sözleşmenin mevcut olağanüstü şartlara göre uyarlanmasını isteme ya da sözleşmenin feshi/sözleşmeden dönme talep edilmesi mümkündür.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları ihalelerine ilişkin sözleşmelerde, personel ücretinin asgari ücretin yüzde fazlası olarak belirlendiği durumlar için asgari ücret artışı sonrasında Belediyenin olağan üstü mali yük altına gireceği Belediye Başkanı imzalı yazılarla ilgili müdürlüklere bildirilmiştir. Bu yazıda personel çalıştırılmasına dayalı olan ve dayalı olmayan hizmet alımlarına ait sözleşmelerinde öngörülen maaşların % 10 artırılacak şekilde birim fiyatların yeniden hesaplanacağı ve yeni asgari ücret üzerinden yüzdeler belirleneceği ifade edilmiş ve 01.01.2016 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde ek sözleşmelerin imzalanması istenilmiştir. İhaleyi yapan müdürlükler de durumu bildiren yazılarla yüklenici firmaları ek sözleşmeler yapılmaya davet etmişlerdir.

Belediye, yüklenicilerle imzaladığı sözleşmelerde belirlenen personel ücretlerini, aşırı ifa güçlüğü sebebiyle ek sözleşme, protokol gibi isimler altında yeniden yapılan anlaşmalarla yeni koşullara uyarlamıştır. Yapılan bu uyarlamaların Türk Borçlar Kanunu'nun 138 inci maddesine aykırı olduğu düşünülmektedir. Zira bu maddede uyarlamaların ancak hakimden istenebileceği düzenlenmiştir.

İş hukuku kapsamında işçinin temel hakları öncelikle anayasal güvence altına alınmıştır.

Sosyal devlet anlayışına uygun olarak Anayasa'nın 49 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında “Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.” denilmek suretiyle bu güvence açıkça ifade edilmiştir. Aynı zamanda yargı kararlarıyla işçi lehine yorum ilkesi geliştirilmiştir. Bu ilke gereğince tereddüde düşülen veya mevzuatta açık düzenleme bulunmayan hallerde kamu düzeninin elverdiği ölçüde işçi lehine yorum yapılması gerekmektedir. Yargı kararlarının hemen hepsinde bu ilke çerçevesinde işçi lehine yorum yapıldığı ve kararların bu ilke ışığında verildiği görülmektedir. 6098 sayılı Trük Borçlar Kanunu'nun amir hükmü karşısında hukuka aykırı olarak yapılan uyarlamaların hukuk sisteminde geçerli olmamaları sebebiyle ileride işçiler tarafından açılacak davalarda işçi lehine sonuçlar alınması ve Belediye aleyhine çok ağır sonuçlar doğurmasının muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar neticesinde, işçilere ödenecek ücretlerin asgari ücretin belirli bir yüzde fazlası olarak belirlendiği ihalelerde, asgari ücret artışının beklenenin çok üzerinde olması sebebiyle ifanın zorlaşması ve Belediyeye ağır mali külfet getirmesi durumunda hâkimden uyarılma talebinde bulunulması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uyarılmanın İdare tarafından re'sen yapılması, uyarlamayı hukuka aykırı hale getirmektedir. Nitekim Kamu İhale Kurumu da 2016/DK.D-11 No'lu kararında idareler tarafından yapılan uyarlamaların hukuka aykırı olduğunu, uyarılmanın hakimden istenebileceğini hüküm altına almıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu doğrultusunda, işçilere ödenecek ücretlerin asgari ücretin belirli bir yüzde fazlası olarak belirlendiği ihalelerde, asgari ücret artışının beklenenin çok üzerinde olması sebebiyle ifanın zorlaşması ve Belediyeye ağır mali külfet getirmesi söz konusu olduğunda hâkimden uyarılma talebinde bulunulacaktır. Önceki uygulamalarla ilgili olarak da mevzuatın izin verdiği işlemler gerçekleştirilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek işçilere ödenecek ücretlerin asgari ücretin belirli bir yüzde fazlası olarak belirlendiği ihalelerde, asgari ücret artışının beklenenin çok üzerinde olması sebebiyle ifanın zorlaşması ve Belediyeye ağır mali külfet getirmesi söz konusu olduğunda hâkimden uyarılma talebinde bulunulacağı ve önceki uygulamalarla ilgili olarak da mevzuatın izin verdiği işlemler gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Kurum Taşınmazlarının Kiralanması ve Üzerlerinde Mülkiyetin Gayri Ayni Hak Tesisinde Mevzuata Aykırı Bir Şekilde Pazarlık Usulünün Kullanılması

Kuruma ait taşınmazlardan bazılarının 2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiralandığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesinde belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'a göre yapılacağı, "*Tanımlar*" başlıklı 3 üncü maddesinde idarenin; ihaleyi yapan daire, kurum ve kuruluşları ifade ettiği, "*İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu*" başlıklı 36 ncı maddesinde ise 1 inci maddede yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu, diğer usullerin ancak ilgili maddelerde yazılı şartların gerçekleşmesi durumunda yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un 3 üncü maddesinde de ifade edildiği üzere Kanun'a tabi kurum ve kuruluşlar genel olarak "idare" olarak tanımlanmış ve bu ifade Kanun'un birçok maddesinde yerini bulmuştur.

Pazarlık usulüyle yapılabilecek işler Kanun'un 51 inci maddesinde bentler halinde tek tek sayılmıştır. Bu maddenin (g) bendinde; kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işinin pazarlık usulü ile yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un diğer maddelerinde ifade edilen "idare" kavramı yerine bu maddenin (g) bendinde "Devlet" kavramı kullanılmıştır. Aynı Kanun'un diğer maddelerinde, hatta aynı maddenin diğer bentlerinde örneğin (f) bendinde Kanun'a tabi kurumlar için idare kavramı kullanılırken (g) bendinde "idarelerin özel mülkiyetinde" kavramı yerine "Devletin özel mülkiyetinde" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan" kavramlarının kullanılması idare kavramından başka bir mana ve içeriği ifade ettiğini açıkça göstermektedir. Ayrıca, Belediyelerin 2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) bendi uyarınca ihale yapamayacağına ilişkin birçok Danıştay Kararı da bulunmaktadır.

Yukarıda sayılan nedenlerle, 2886 sayılı Kanun'un 51 inci maddesinin (g) bendinde belirtilen Devletin özel mülkiyetindeki taşınmaz kavramının, hazinenin özel mülkiyetinde olan taşınmazları ifade ettiğini kabul etmek gerekir. Dolayısıyla belediyelerin söz konusu maddeden

yararlanarak pazarlık usulü ile kendi mülkiyetinde yer alan taşınmazları kiraya vermesi veya üzerlerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesis etmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen ihale yöntemine ilişkin öneriler dikkate alınacak olup, bundan sonraki ihaleler bu doğrultuda yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek bundan sonraki ihalelerin bu doğrultuda yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Öneri:

Buna göre, Bakırköy Belediyesince söz konusu encümen kararlarının iptal edilerek 2886 sayılı Kanun’un 51 inci maddesinin (g) bendine göre kiraya verilen yerlerin tekrar ve doğru usullerle ihale edilmesi gerekmektedir. Bahsi geçen Kanun hükmüne göre yapılan sözleşmelerin feshi durumunda idarelerin ciddi boyutlarda tazmin hükmü ile karşı karşıya kalması muhtemel olmakla birlikte kanunların emredici hükümlerine aykırı olarak tesis edilen sözleşmelerin, sözleşme ilişkisinin kuruluşundaki sakatlık, yetkisizlik ve geçerlilik şartları nedeniyle taraflar arasında hak ve borç yükümlülüğü doğurmayacağı düşünüldüğünden yargı yollarıyla sorunun çözülmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 11: İbank Tarafından Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Kurum'a Gönderilen Payın Eksik Hesaplanması

İbank tarafından genel bütçe vergi gelirlerinden Bakırköy Belediyesine gönderilen payın eksik hesaplandığı görülmüştür.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un “*Gelirler*” başlıklı 13 üncü maddesinde;

“İSKİ'nin gelirleri aşağıdaki kaynaklardan sağlanır:

...

c) Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar,

...”

Denilmiştir.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un; "Payların hesaplanması ve oranı" başlıklı 2 nci maddesinde;

"(1) İl özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden pay verilir. Pay, genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamından, vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan net tutar üzerinden hesaplanır.

(2) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır.

... "

"Belediye paylarının tahsisine ilişkin esaslar" başlıklı 5 inci maddesinde;

...

(3) 2 nci maddenin ikinci fıkrasına göre ayrılan büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İlbank A.Ş. tarafından aktarılır.

... "

"Yürürlükten kaldırılan mevzuat ve hükümler" başlıklı 8 inci maddesinde;

"(1) a) 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

...

(2) ... 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır."

Düzenlemeleri bulunmaktadır.

Buna göre, 2560 sayılı Yasa'nın 13 üncü maddesinde yer alan 2380 sayılı Yasa yerine 5779 sayılı Yasa dikkate alındığında su ve kanalizasyon idareleri gelirlerini düzenleyen maddenin, "Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankası'na 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar" şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Büyükşehir ilçe belediyeleri genel bütçe vergi gelirleri payı

5779 sayılı Yasa'ya göre iki kalemden oluşmaktadır. Genel bütçe vergi gelirlerinden vergi iadeleri düşüldükten sonra kalan tutarın %4,5'i büyükşehir belediyeleri payı olarak ayrılmaktadır. Büyükşehir ilçe belediyelerine bu tutarın %90'ı nüfuslarına göre %10'u ise yüzölçümlerine göre dağıtılacaktır.

Buna göre İbank tarafından İstanbul Su Kanalizasyon İdaresine (İSKİ) Bakırköy Belediyesinin payından kesilerek gönderilecek tutar belediyeye gönderilecek payın nüfus esasına göre belirlenen % 90'ı üzerinden olması gerekirken tamamı üzerinden hesaplanarak İSKİ payı kesilmiştir. Bu durumda Bakırköy Belediyesine gönderilecek pay eksik olarak hesaplanmıştır. 2016 yılında İbank tarafından Bakırköy Belediyesine gönderilen tutarlar şu şekildedir;

Tablo 4: Genel Bütçe Payları

BAKIRKÖY BELEDİYESİ GENEL BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNDEN AYRILAN PAYLAR					
Yıl	Ay	Brüt Tahakkuk	İSKİ Payı	Büyükşehir Belediyesi Payı	Net Tahakkuk
2016	1	5.792.582,37	579.258,24	1.737.774,71	3.475.549,42
2016	2	5.059.306,35	505.930,64	1.517.791,91	3.035.583,81
2016	3	5.781.226,89	578.122,69	1.734.368,07	3.468.736,13
2016	4	5.588.369,65	558.836,97	1.676.510,90	3.353.021,79
2016	5	4.442.909,92	444.290,99	1.332.872,98	2.665.745,95
2016	6	4.726.758,68	472.675,87	1.418.027,60	2.836.055,21
2016	7	6.169.728,02	616.972,80	1.850.918,41	3.701.836,81
2016	8	4.834.561,72	483.456,17	1.450.368,52	2.900.737,03
2016	9	5.260.605,16	526.060,52	1.578.181,55	3.156.363,10
2016	10	6.617.436,43	661.743,64	1.985.230,93	3.970.461,86
2016	11	4.499.068,78	449.906,88	1.349.720,63	2.699.441,27
2016	12	5.253.235,61	525.323,56	1.575.970,68	3.151.941,37
TOPLAM		64.025.789,58	6.402.578,97	19.207.736,89	38.415.473,75

Tablodan görüleceği üzere İlbank tarafından Bakırköy Belediyesine gönderilen paydan İSKİ için kesilen tutar brüt tahakkukun tamamı (64.025.789,58 TL) üzerinden yapılmaktadır. Hâlbuki kesilmesi gereken tutarın brüt tahakkukun nüfus esasına göre hesaplanan % 90'lık kısmı (57.623.210,62 TL) üzerinden olması gerekmektedir. Bu durumda genel bütçe vergi gelirlerinden 2016 yılı için Bakırköy Belediyesine gönderilen payın 640.257,90 TL (6.402.578,96 – 5.762.321,06) eksik hesaplandığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İlbank tarafından genel bütçe vergi gelirlerinden Belediyemize gönderilen payların eksikliği bulgusuna istinaden İlbank ile yazışma yapılarak eksik payların Belediyemize gönderilmesi talep edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek genel bütçe vergi gelirlerinden İdareye gönderilen payların İlbanktan talep edileceği belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Eğlence Vergisine Tabi Mükelleflerden Vergi Tahakkuk ve Tahsilât İşleminin Yapılmaması

Bakırköy Belediyesi sınırları ile mücavir alanlar içerisinde eğlence vergisi mükellefi olan bazı işyerlerinden eğlence vergisinin alınmadığı tespit edilmiştir.

Eğlence vergisi 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17 inci maddesinde Kanun'un 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu belirtilmektedir.

2464 sayılı Kanun'un 18 inci maddesinde de verginin mükellefinin, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu hükme bağlanmıştır. Aynı Kanun'un 19 uncu maddesi ise eğlence vergisinin istisna ve muafliklarını düzenlemiştir. Bakırköy Belediyesince 12 bar, 7 bilardo salonu, 1 diskotek, 1 gazino, 3 lunapark, 9 oyun salonu ve 2 sinemadan Kanun kapsamında eğlence mekânları olmalarına rağmen eğlence vergisi alınmadığı görülmüştür.

Bakırköy Belediyesi sınırları ile mücavir alanlar içerisinde bulunan eğlence mekanlarından; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 20 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasında sayılan eğlence faaliyetlerini yaptıkları için, bu Kanun'un 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktarda eğlence vergisinin alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bakırköy Belediyesince (12) bar, (7) bilardo salonu, (1) diskotek, (1) gazino, (3) lunapark, (9) oyun salonu ve (2) sinemadan, Kanun kapsamında

eğlence mekânları olmalarına rağmen eğlence vergisi alınmadığı belirtilmektedir. Bakırköy’de (1) adet Lunapark bulunmakta olup her yıl düzgün olarak eğlence vergisini ödemektedirler. Belirtilen diskotek, gazino, bilardo ve oyun salonlarıyla ilgili olarak Mali Hizmetler Müdürlüğümüzde kayıt bulunmamaktadır. Yoklama memurlarımız tarafından tespit edilen yerlere ilişkin ise eğlence vergisi tahakkukları yapılmaktadır. Sinemaların eğlence vergilerine ilişkin olarak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanun’unun 21. maddesinde “... belirlenen vergi bu Kanunun 22’nci maddesinin (1) numaralı bendinde öngörüldüğü şekilde hesaplanarak biletler kullanılmadan önce mahallin mal müdürlüğüne veya muhasebe müdürlüğüne emaneten yatırılır. Ödemenin yapıldığına dair banka dekontunun ibrazı üzerine belediye tarafından biletlere özel damga konulur. Ödeme yapmayanlar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. ...” denmektedir.

2016 yılı için mal müdürlüğü tarafından Belediyemize yatırılmış sinema biletlerine ait eğlence vergisi tutarı 384.652,25 TL’dir. Söz konusu sinemaların biletlerine damga konulma işlemi yapılmak üzere sinemalarla irtibata geçilecek biletlerin Belediyemiz Mali Hizmetler Müdürlüğü’ne getirilmesi sağlanarak, basım faturalarına istinaden bilet sayısı takip edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında özetle; Bakırköy’de 1 adet lunapark olduğunu ve bu işletmenin de eğlence vergisini ödediğini, bulguda belirtilen eğlence yerlerine ilişkin Mali Hizmetler Müdürlüğünde kayıt bulunmadığını, yoklama memurları tarafından tespit edilen yerlere ilişkin eğlence vergisi tahakkuklarının yapılmakta olduğunu, sinema biletlerine damga konulma işlemi yapılmak üzere sinemalarla irtibata geçilerek bilet sayısının takip edileceği belirtilmiştir.

Kurumun Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan bilgilere göre farklı zamanlarda 3 adet lunapark için ruhsat verilmiş ve bu işletmelerin eğlence vergisi beyannameleri bulunmamaktadır. Bulguda belirtilen diğer işletmelere ilişkin bilgilerin de yine Kurum Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünde bulunmakta ancak Mali Hizmetler Müdürlüğünde bulunmadığı görülmektedir. Dolayısıyla eğlence vergisi beyannamelerinin takibi konusunda Kamu İdaresinin müdürlüklerinin koordineli bir şekilde çalışmadığı, bunun sonucunda da eğlence vergisi bulunmayan işletmelerinin tespitinin yapılamadığı ve sonuç olarak Kamu İdaresinin gelir kaybına uğratıldığı anlaşılmaktadır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Bütçe Emanetlerinde Bekleyen Tutarların Mevzuat Hükümlerindeki Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında nakit yetersizliğinden dolayı 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un "*Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar*" başlıklı 34 üncü maddesi uyarınca; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin, 320-Bütçe Emanetleri, "*Hesabın Niteliği*" başlıklı 217 ve 218 inci maddeleri uyarınca; mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için 320-Bütçe Emanetleri Hesabının kullanılması ve bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında nakit yetersizliğinden dolayı "320 Bütçe Emanetleri Hesabı"na kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulmadığı belirtilmektedir. Konu ödeme sırası olmakla birlikte Belediyemizin borç yükünün büyüklüğü dikkate alındığında sorun Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde öncelik sırası ile de örtüşmektedir. 5393 sayılı Belediye Kanununun 14. maddesinde "Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir." hükmü yer almaktadır. Öte yandan, Belediye Kanunu'nun hizmetlerde aksama başlığını taşıyan 57. maddesi, birtakım hizmetler bakımından hizmetin yerine getirilmesinde öncelik sırasını belirleyen mali durum ve hizmetin ivediliği bakımından istisnai nitelikte bir düzenleme ve vesayet yetkisi öngörmüştür. Bu düzenleme bir kısım hizmetler bakımından, mali durum ölçütüne bakılmamasını gerektirmekte ve bunlar ivedi kabul edilmektedir. İlgili hüküm bu hizmetleri tek tek saymamıştır, ancak söz konusu hizmetlerin ciddi bir biçimde aksamasının

halkın sağlık, huzur ve esenliğini hayati derecede olumsuz etkileyecek nitelikteki hizmetler olduğu aşıkârdır.

Belediyemizin 2016 yılı borç stoku dikkate alındığında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulması halinde belediyemiz hizmetlerinin aksaması kaçınılmaz olacaktır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına istisnai olarak uyulamamasının sebebi, hizmetlerde aksamaya yol açılmaması kaygısıdır. 2017 yılında borç stokunun eritilmesini müteakip, ödemeler mevzuatta yer alan sıraya uygun olarak ödenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında özetle; Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde öncelik sırasına göre ödeme yapıldığını, bir kısım hizmetler bakımından mali durum ölçütüne bakılmaması gerektirdiğini bu hizmetlerin ivedi kabul edildiğini, Belediyenin 2016 yılı borç stoku dikkate alındığında öncelik sırasına uyulması halinde Belediye hizmetlerinin aksamasının kaçınılmaz olacağını belirtmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinde hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirleneceğini düzenlemektedir. Aynı zamanda 5018 sayılı Kanun'un “*Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar*” başlıklı 34 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında; “*Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.*” hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenecek; ödeme aşamasında ise İdarelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenecektir.

Sonuç olarak Bütçe giderlerinin gerçekleşmesi sırasında nakit yetersizliğinden dolayı 320-Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilen tutarların ilgililere ödenmesi aşamasında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen öncelik sırasına uyulması gerekmektedir.

BULGU 14: Billboard Reklam Panolarının Kiralanması İşinde İlan ve Reklam Vergisi Tahsilatının Yapılmaması

Belediyeye ait reklam panolarının işletilmesinden doğan ilan ve reklam vergisinin 2014,

2015 ve 2016 yıllarında tahsil edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "*Konu*" başlıklı 12 nci maddesinde;

"Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir."

"Mükellef ve sorumlu" başlıklı 13 üncü maddesinde;

"İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir."

İlan ve reklam işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmaktan sorumludurlar."

Hükümleri yer almaktadır. "*Tarife ve nispet*" başlıklı 15 inci maddesinin 6 ncı bendinde ise mahiyeti ne olursa olsun yapıştırılacak afişlerin beherinin metrekaresinden alınacak ilan ve reklam vergisinin asgari tutarı 0,02 TL, azami tutarı ise 0,50 TL olarak tespit edilmiştir.

Belediyeye ait 180 adet billboard reklam panolarının işletilmesi işi 3 yıllığına 31.01.2014 tarihli sözleşme ile Belediye şirketi Bakırköy Yapı İnşaat Ulaşım Hizmetleri A.Ş.'ye (BYUAŞ) devredilmiş, BYUAŞ ise söz konusu işi 2006 Reklam Tic. Ltd. Şti. firmasına devretmiştir. Dolayısıyla reklam panolarına asılan afişlerden doğan ilan ve reklam vergisinin mükellefi reklamları yaptıranlar, söz konusu verginin Belediyeye yatırılmasından sorumlu olan ise reklam panolarının işleticisi durumunda olan 2006 Reklam firmasıdır. Yine Belediyeye ait 105 adet raket reklam panosu ve 9 adet megalight reklam panolarının işletilmesi işi 10 aylığına 26.04.2016 tarihli sözleşme ile Belediye şirketi Bakırköy Yapı İnşaat Ulaşım Hizmetleri A.Ş.'ye (BYUAŞ) devredilmiştir.

Yapılan incelemede reklam panolarına asılan afişlere ait ilan ve reklam vergisine ilişkin 2014, 2015 ve 2016 yıllarında herhangi bir tahsilat yapılmadığı tespit edilmiştir. Belediyeye ait reklam panolarına asılan afişlerden doğan ilan ve reklam vergisinin tahsil edilmemesi Belediyenin gelir kaybına yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Belediyeye ait reklam panolarının takibi sehven yapılmamış olup, Belediyemiz şirketi BYUAŞ'ın devrettiği firmaların sorumlu olduğu ilan ve reklam vergileri, yapılan kira sözleşmelerine göre hesaplanmıştır. Hesaplanan ve aşağıda ayrıntısı yer alan 87.020,00 TL'nin, ilgili firmalardan tahsili sağlanacaktır.

No	Reklam Alanının Adı	Adet	İlan Reklam İzininin Verilme Tarihleri	Metrekare	Vergi Tutarı
1	Raket - Ön Yön	80	06.06.2016 - 06.02.2017	2,5 (1,18x1,78)	3.400,00 TL
2	Raket - Arka Yön	80	06.06.2016- 06.02.2017	2,5 (1,18x1,78)	3.400,00 TL
3	Bilboard - Tek Yön	30	08.05.2014 - 31.03.2015	7 (3,50x2,00)	4.515,00 TL
4	Bilboard - Tek Yön	150	06.08.2014 - 06.02.2017	7 (3,50x2,00)	68.775,00 TL
6	Bilboard - Tek Yön	30	09.11.2015 - 06.02.2017	7 (3,50x2,00)	6.930,00 TL
Toplam					87.020,00 TL

denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek Kurumun şirketi BYUAŞ'ın devrettiği firmaların sorumlu olduğu ilan ve reklam vergileri, yapılan kira sözleşmelerine göre hesaplanan 87.020,00 TL'nin, ilgili firmalardan tahsili sağlanacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Öneri:

2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda da yer alan konu ile ilgili olarak Kurum tarafından gerekli çalışmalar yapılarak söz konusu ilan ve reklam vergisinin tahakkuk ve tahsilinin sağlanması uygun olur.

BULGU 15: Belediyeye Ait Gayrimenkullerin Uzun Yıllardır İhale ile Kiralama İşlemi Yapılmadan Ecrimisil Alınarak Kullanılması

Belediyeye ait gayrimenkullerin uzun yıllardır ihale ile kiralama işlemi yapılmadan ecrimisil alınarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 inci maddesinin (e) bendine göre taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına, üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34 üncü maddesinin (g) bendine göre taşınmaz mal satımına, trampa ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi de belediye

encümenine ait olup 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 35 inci maddesi uyarınca, belediyelere ait taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin maddede sayılan ihale usullerine göre yürütülmesi gerekmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "*Ecrimisil ve tahliye*" başlıklı 75 inci maddesinde devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil isteneceği ayrıca işgal edilen taşınmaz malın, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği belirtilmiştir.

Ecrimisil; Hazine taşınmazının ya da bir malın sahibinin idarenin izni ve malın sahibinin rızası dışında gerçek veya tüzel kişilerce bu malı kullanmakla bir zarara uğrayıp uğramayacağı söz konusu olmaksızın bu maldan, işgal tasarruf veya her ne şekilde olursa olsun yararlanması karşılığında işgalci tarafından ödenen ve belediye tarafından tahsil edilen tazminattır. Ecrimisilin ödenmesi, tahliyeyi engellemez, idarenin işgal altındaki taşınmazı her zaman 2886 sayılı Kanun'un 75 inci maddesine göre tahliye edilmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, ecrimisil bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir yöntem de değildir. İşgale uğrayan ve sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmaz mal için fuzuli şagilden bunun bedelinin adeta bir tazminat suretinde alınmasıdır. Asıl olan kira ile idaredir. Kira geleceğe ecrimisil ise geçmişe yönelik olduğu için geleceğe yönelik ecrimisil tahakkuk ettirilemez.

2014 ve 2015 yıllarına ait Sayıştay Denetim Raporlarında ve 2007-2012 yıllarını kapsayan Mülkiye Teftiş Raporunun 109 uncu maddesinde konu hakkında gerekli uyarılar yapılmasına rağmen idare tarafından konu ile ilgili yapılan ciddi bir çalışma bulunmadığı görülmüştür. Hâlihazırda Belediye taşınmazlarından 177 adedi ecrimisil alınmak suretiyle işgalci durumunda bulunan şahıslara kullandırılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Bakanlığımıza ait taşınmazlar üzerinde bulunan ve ecrimisilli olarak kullanılan yerlerin çoğunluğu Dernek, Vakıf ve Spor Kulübü gibi sosyal amaçlı faaliyet gösteren kurumlardır. 5393 sayılı Belediye Kanununun 15. maddesinde herhangi bir hüküm bulunmadığından ecrimisil uygulamasına devam edilmiştir. Ancak, bir kısım taşınmazlarımıza ilişkin de tahliye ve ihale işlemleri 2886 sayılı Kanununun 75. maddesi uyarınca yapılmakta olup, işgalciler tarafından açılan davalar süreci uzatmaktadır. Diğer taşınmazlarla ilgili olarak tahliye ve ihale işlemlerinin tamamlanması için çalışmalar devam etmektedir."

denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında “*ecrimisil alınarak kullanılan yerlerin çoğunluğu Dernek ve Spor Kulübü gibi sosyal amaçlı faaliyet gösteren kurumlar*” olarak ifade edilmiştir. Ancak ecrimisil alınarak kullanılan yerlerin çoğunluğu özel şahıslarca işletilmektedir. Örnek olarak Bakırköy yer altı çarşısındaki dükkânlar gösterilebilir. Bu dükkânlar ve kullanan kişiler aşağıda liste halinde sunulmuştur. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Tablo 5: Ecrimisil Alınan Belediye Taşınmazları

Sıra No	Dükkan No	Mahalle	Durumu	Adı Soyadı/Ünvanı	2016 Bedeli
1	1-2-100	Cevizlik Mah.Fahri Korutürk Caddesi Yeraltı Çarşısı	Ecrimisil	... Tekstil Ve . Tic.Ltd.Şti.	3.370 TL
2	3-8	“	Ecrimisil	Fetullah Akgül	3.515 TL
3	4	“	Ecrimisil	Erdal Türker	1.150 TL
4	5	“	Ecrimisil	Doğan Başdoğan	1.560 TL
5	6	“	Ecrimisil	Murteza Ceylan	1.330 TL
6	7	“	Ecrimisil	... Spor Malz. Tic.Ltd.Şti.	1.240 TL
7	9	“	Ecrimisil	Gül Özcan	1.435 TL
8	10-51-52	“	Ecrimisil	... Tekstil . İhr. San. Ltd. Şti.	6.195 TL
9	11-87	“	Ecrimisil	İbrahim Devecioğlu	1.830 TL
10	12-90	“	Ecrimisil	... Giyim San. Ltd. Şti.	2.450 TL
11	13	“	Ecrimisil	Hakan Musullu-Yaşar Salih	1.660 TL
12	14	“	Ecrimisil	Aynur Yazıcı	1.070 TL
13	15-16	“	Ecrimisil	... Tekstil .San. Ve Tic.Ltd.Şti.	2.615 TL
14	17	“	Ecrimisil	Ender Dora	1.375 TL
15	18-19	“	Ecrimisil	... Tekstil Ve Tic.Ltd.Şti.	2.765 TL
16	20	“	Ecrimisil	Erol Türker	1.710 TL
17	21	“	Ecrimisil	... Tekstil. Ve Tic. Ltd. Şti.	1.610 TL
18	22	“	Ecrimisil	Arif Karataş	1.160 TL
19	23	“	Ecrimisil	... Ayakkabı San.Ve	1.645 TL

				Tic.Ltd.Şti.	
20	24	“	Ecrimisil	Ali Volkan Alp	1.360 TL
21	25-26	“	Ecrimisil	Ahmet Rifat Ayrancı	3.405 TL
22	27	“	Ecrimisil	Erdoğan Topuz	1.100 TL
23	28-29	“	Ecrimisil	B.Musa Tahincioğlu	2.795 TL
24	30-31	“	Ecrimisil	Nülkan Aydın	2.010 TL
25	32-50	“	Ecrimisil	Kadir Kılıç	2.315 TL
26	33	“	Ecrimisil	Mehmet Gedikli	1.050 TL
27	34	“	Ecrimisil	Onur Topuz	1.915 TL
28	35-36	“	Ecrimisil	... İnşaat Otomotiv Tic.Ltd.Şti.	2.400 TL
29	37	“	Ecrimisil	Ahmet Biçeroğlu	1.600 TL
30	38	“	Ecrimisil	Mustafa Nihat Özkan	1.295 TL
31	39-40	“	Kira	Elif Demir	3.150 TL
32	41	“	Ecrimisil	Oğuzhan Başdoğan	1.910 TL
33	42	“	Ecrimisil	... Giyim San. Ve Tic.Ltd.Şti.	1.670 TL
34	43-44	“	Ecrimisil	Süngül Aydın	3.535 TL
35	45	“	Ecrimisil	İbrahim Aydın	1.260 TL
36	46	“	Ecrimisil	Ergün Çekliç	1.855 TL
37	47	“	Ecrimisil	Mehmet Saim Özkan	1.350 TL
38	48	“	Ecrimisil	Ali Çınar Tekstil	1.350 TL
39	49	“	Ecrimisil	... Spor Giyim Ltd.Şti.	1.865 TL
40	53	“	Ecrimisil	Cihan San	1.270 TL
41	54-55	“	Ecrimisil	Ferruh Tahincioğlu	2.145 TL
42	56	“	Ecrimisil	... Ayakkabı Çanta Ltd. Şti.	1.170 TL
43	57-58	“	Ecrimisil	... Teks.İnş.Deri Tur.	3.690 TL
44	59-60	“	Ecrimisil	... Ayakkabı Teks.Tic.Ltd.Şti.	2.050 TL
45	61	“	Ecrimisil	... İnş. San. Ve Tic.Ltd.Şti.	1.770 TL
46	62	“	Ecrimisil	Mustafa Kılıçtaş	2.730 TL

47	63	“	Ecrimisil	Murat Bozkurt	1.090 TL
48	64-65	“	Ecrimisil	... Tekstiltic.Ltd.Şti.	1.805 TL
49	66-67	“	Ecrimisil	... Dış Tic.Mümes. Ltd.Şti.	3.375 TL
50	68	“	Ecrimisil	N. Tuğut – S. Tuğut – Sercan Tuğut	1.360 TL
51	69	“	Ecrimisil	Hamdi Öztürkmen	1.175 TL
52	70	“	Ecrimisil	... İnş. Turizm Ltd. Şti.	1.170 TL
53	71-72	“	Ecrimisil	... Giyim San.Tic.Ltd.Şti.	2.340 TL
54	73	“	Ecrimisil	Oğuz İkizgül	1.375 TL
55	74-75	“	Ecrimisil	Nafiz Tayfur	2.675 TL
56	76	“	Ecrimisil	Ahmet Yalçın İkizgül	1.030 TL
57	77	“	Ecrimisil	... Tekstil Ve Tic.Ltd.Şti.	1.360 TL
58	78	“	Ecrimisil	Ferudun Kara	1.430 TL
59	79-80	“	Ecrimisil	Abdullah Kılıç	1.625 TL
60	81	“	Ecrimisil	Murat Koçak	1.850 TL
61	82	“	Ecrimisil	Hıdır Özer	1.450 TL
62	83	“	Ecrimisil	... Giyim San.Ve Tic.Ltd.Şti.	1.435 TL
63	84-98	“	Ecrimisil	... Tekstil Giyim San.Ltd.Şti.	2.380 TL
64	85	“	Ecrimisil	... Spor Malz.Tic.Ltd.Şti.	2.050 TL
65	86	“	Ecrimisil	Mehmet Korkmaz	1.885 TL
66	88-89	“	Ecrimisil	Sabiha Diril	2.665 TL
67	91-103	“	Ecrimisil	... Giyim San.Ve Tic.Ltd.Şti.	2.485 TL
68	92	“	Ecrimisil	Sergülen Işık (Çay Ocağı)	1.190 TL
69	93	“	Ecrimisil	Ali Çınar Tekstil	3.425 TL
70	94	“	Ecrimisil	Dudu Aslan (Wc)	2.410 TL
71	95	“	Ecrimisil	... Sigorta.San.Tic.Ltd.Şti.	655 TL
72	96	“	Ecrimisil	Nahit Tören	670 TL
73	97	“	Ecrimisil	... Giyim San. Ve Tic.Ltd.Şti.	655 TL
74	99	“	Ecrimisil	Kenan Oğuz (Çanta Satış Standı)	560 TL

75	101	“	Ecrimisil	Mehmet Körlü (Terzi)	655 TL
76	102	“	Ecrimisil	Selahattin Kaya	1.355 TL

Öneri:

Kamu idaresi cevabının diğer kısmında gayrimenkullerin kiralanması konusundaki çalışmalarından bahsedilmiştir. Ancak konu ile ilgili bulguda da belirtildiği üzere 2014 ve 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda ve 2007-2012 yıllarını kapsayan Mülkiye Teftiş Raporunda gerekli uyarılar yapılmasına rağmen kurum tarafından ecrimisil karşılığı kullanılan yerler için ihale yapılmamıştır. Kurumun gayrimenkullerinin kiralanması konusunda ciddi bir çalışma yaparak mevzuata uygun hale getirmesi gerekmektedir.

BULGU 16: Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Kayıtlı Belediye Alacaklarının Tahsil Edilememesi

Kamu İdaresinin 2016 yılı bilançosunda 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının bakiyesinin 150.085.776,61 TL olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “*Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları*” başlıklı 61 inci maddesinde;

“Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

(...)”

denilmektedir.

Aynı Kanun'un 38 inci maddesine göre; kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre, vadesinde

ödenmeyen kamu alacakları için bu Kanun'un 54 ila 76 ncı maddeleri arasında düzenlenmiş olan cebren tahsil usul ve esaslarına göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda konuya ilişkin uyarılar yapılmış olmasına rağmen ilgili hesapta biriken tutarda yaklaşık % 35 oranında artış meydana geldiği görülmüştür.

Bu itibarla 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı olan 150.085.776,61 TL'nin tahsil edilmesi, tahsil imkânı bulunmayanların tespit edilerek kayıttan düşülmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Kayıtlı Belediye Alacaklarının yüksek olmasının birkaç sebebi bulunmaktadır. En önemli sebep, bazı tahakkukların ulaştırılması mümkün olmayan bilgiler içermesidir. Geçmiş yıllarda yapılan bu tahakkuklarda, Ad, Soyad, T.C. kimlik numarası gibi bilgiler veya iletişim adresleri bulunmamaktadır. Diğer bir sebep ise bazı tahakkuklara ilişkin yargı süreçlerinin devam etmesidir. Tahsillerin takibi titizlikle yapılmakta, cebren tahsil işlemlerine ağırlık verilmektedir. Kayıtlarda tahakkuk bilgileri olmayan veya ulaştırılması mümkün olmayan vergi alacaklarla ilgili olarak en kısa zamanda bir Komisyon kurulacak ve komisyon kararı uyarınca terkinleri sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek kayıtlarda tahakkuk bilgileri olmayan veya ulaştırılması mümkün olmayan vergi alacaklarıyla ilgili olarak en kısa zamanda bir komisyon kurulacağı ve komisyon kararı uyarınca terkinlerin sağlanacağı belirtilmiştir. 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda konuya ilişkin gerekli uyarıların yapılmasına rağmen gerekli çalışmalar yapılmadığı hatta ilgili hesapta biriken tutarda yaklaşık % 35 oranında artış meydana geldiği görülmüştür. Konunun önemine binaen kurulacak olan komisyonun çalışmaları ve gerekli terkinlerin sağlanıp sağlanmadığı takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Gecekondu Fonunun Kurulmaması ve Hesabın Takibinin Yapılmaması

Kurum kayıtlarının incelenmesinden, İstanbul Defterdarlığı tarafından her ay düzenli olarak Hazineye ait taşınmazların satış tutarları üzerinden hesaplanan % 30'luk payın Belediyenin hesabına yatırıldığı görülmekle beraber, taşınmazların toplam satış bedelleri üzerinden hesaplanan % 10'luk Gecekondu Fonu payının Belediye hesabına aktarılmadığı ve 775 sayılı Kanun kapsamında Gecekondu Fonu kurulmadığı tespit edilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinde;

"Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir."

Hükmü yer almasına rağmen yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla hesap edilen % 10'luk pay Kuruma gönderilmemektedir.

775 sayılı Gecekondu Kanunundaki amaçların gerçekleştirilmesi için 12 nci maddede belirtilen kaynaklarından sağlanacak gelirlerin belediyelerde açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceğini, aynı Kanun'un 13 üncü maddesinde toplanan bu kaynakların hangi amaçlar için kullanılacağı açık bir şekilde belirtilmektedir. Kurulan bu Gecekondu Fon hesabına ait tüm işlemlerin belediye bütçesi içerisinde izlenmesi ve belediyenin tabi olduğu muhasebe sistemine göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede bu fonun kurulmadığı dolayısıyla 4706 sayılı Kanun uyarınca Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden bu fona ait % 10'luk payın tehsil edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Mali Hizmetler Müdürlüğümü, bölgemizde imar planlarında gecekondu bölgesinin olmaması sebebi ile fon kurulmasına izin alınamayacağı düşüncesi ile fon kurulması için girişimde bulunulamamıştır. Gerekli çalışmalar yürütülecek ve en kısa zamanda fon kurularak takibi yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve gerekli çalışmaların yürütüleceği, en kısa zamanda fon kurularak takibinin yapılacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: Son Beş Yıla Ait Bütçe Tahminlerinin Gerçekçi Olmaması

Kurumun son beş yıla ait bütçe tahminleri ile gerçekleşme düzeyleri incelendiğinde bütçe tahminlerinin gerçekçilikten uzak bir şekilde yapıldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Bütçe Kanunu'nda bütçe, belirli bir dönemdeki gelir

ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belge olarak tanımlanmıştır. Yine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde bütçe tanımı Kanun ifadesi doğrultusunda kaleme alınarak il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararı olarak tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesiyle bütçe ilkeleri tespit edilerek bütçelerin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, stratejik planların dikkate alınacağı, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlığın esas alınacağı vurgulanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “*Gelir tahmini*” başlıklı 13 üncü maddesinde bütçe yılı ve izleyen iki yılın gelir tahmininde, kesin sonucu alınmış son üç yılın gelir artış oranlarının esas alınacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte kanunlarla vergi, resim ve harç oranlarında değişiklik yapılması, yapılan yatırımların faaliyete başlaması, herhangi bir nedenle gelirlerde artış öngörülmesi gibi hususlar ile merkezi idarenin ekonomik verileri ve ileriye yönelik öngörülerinin gelir tahminlerinde dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Bakırköy Belediyesinin son beş yıla ait bütçe tahminleri ile gerçekleştirmeleri değerlendirildiğinde gider gerçekleşme oranının ortalama % 84,79 gibi bir başarı yüzdesi yakalanmasına rağmen bütçe gelir ortalama gerçekleşmesinin % 65,15 seviyesinde kaldığı, özellikle 2016 yılı verileri incelendiğinde gerçekleşme oranının % 53,82 ile bütçe tahminlerinin çok altında kaldığı görülmüştür.

Bütçe gelirleri açısından bu sonuçların belediye bütçesinin hazırlanmasında ilgili mevzuat hükümleri ile evrensel bütçe ilkeleri olarak kabul görmüş “doğruluk” ve “gerçeklik” ilkelerine uygun olmadığı düşünülmektedir.

Tablo 6: Son Beş Yıl Bütçe Gerçekleşmeleri

YILI	BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN		BÜTÇEYE GÖRE ORAN (%)	
		GELİR	GİDER	GELİR	GİDER
2012	211.174.201,00	132.720.401,90	184.239.516,28	62,85	87,25
2013	290.138.194,29	230.694.450,74	258.754.533,30	79,51	89,18

2014	268.227.732,00	168.776.655,38	238.236.378,10	62,92	88,82
2015	308.335.062,40	205.462.403,79	244.533.551,70	66,64	79,31
2016	396.699.477,19	213.519.570,33	314.912.073,27	53,82	79,38

Kamu idaresi cevabında; “Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 13’üncü maddesi uyarınca, bütçe yılı ve izleyen iki yılın gelir tahmininde, kesin sonucu alınmış son üç yılın gelir artış oranlarına göre tahmini bütçe hazırlanmasına gayret edilmiştir. Bununla birlikte kanunlarla vergi, resim ve harç oranlarında oluşacak değişiklikler, yapılan yatırımların faaliyete başlaması, kamulaştırmadan kaynaklı arsa satışı ve benzeri gibi gelirlerde artış öngörülmesi gibi hususlar dikkate alınarak gelir artışının söz konusu olacağı düşünülmüş fakat Belediyemizden kaynaklanmayan bazı yasal sorunlardan dolayı gecikmeler nedeni ile tahmin edilen gelirler yıl içerisinde gerçekleştirilememiştir. Bundan sonra Bütçe tahminlerinde daha kesin öngörüler dikkate alınacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilerek bütçe tahminlerinde daha kesin öngörülerin dikkate alınacağı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

2016 YILI BİLANÇOSU						
Aktif		Cari Yıl (2016)		Pasif		
		TL				TL
1	DÖNEN VARLIKLAR	132.096.538,93		3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	308.449.873,20
10	HAZIR DEĞERLER	3.845.457,69		30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	24.349.786,90
102	BANKA HESABI	3.018.605,51		300	BANKA KREDİLERİ HESABI	24.349.786,90
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	3.500,00		32	FAALİYET BORÇLARI	178.010.334,38
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	830.352,18		320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	178.010.334,38
12	FAALİYET ALACAKLARI	123.011.864,86		33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	25.776.476,82
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	18.197.682,56		330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	7.328.044,11
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	104.172.325,75		333	EMANETLER HESABI	18.448.432,71

122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	477.458,51	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	44.735.316,26
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	164.398,04	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	9.276.925,39
14	DİĞER ALACAKLAR	639.480,40	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	10.648.237,18
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	639.480,40	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	14.994.367,71
15	STOKLAR	3.948.045,69	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	518.811,10
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	3.948.045,69	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	9.296.974,88
16	ÖN ÖDEMELER	650.443,12	37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	20.000.000,00
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	650.443,12	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	20.000.000,00
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00	38	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	15.576.938,24
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.247,17	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	15.576.938,24
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	1.020,60
197	SAYIM NOKSANLARI HESABI	1.247,17	397	SAYIM FAZLALARI HESABI	1.020,60

2	DURAN VARLIKLAR	1.418.072.832,67	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	264.533.077,12
22	FAALİYET ALACAKLARI	10.606.754,57	40	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	44.329.942,18
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	860.462,59	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	21.262.019,57
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	9.746.291,98	403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	23.067.922,61
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	43.918.106,67	43	DİĞER BORÇLAR	90.590.043,94
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	18.039.750,00	438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	90.590.043,94
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	25.878.356,67	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	12.768.066,15
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.363.547.971,43	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	12.768.066,15
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	366.463.791,66	48	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	116.845.024,85
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	806.941.396,72	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	116.845.024,85
252	BİNALAR HESABI	52.114.185,64	5	ÖZ KAYNAKLAR	977.186.421,28
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	4.690.306,87	50	NET DEĞER	985.010.426,03
254	TAŞITLAR HESABI	4.551.989,42	500	NET DEĞER HESABI	985.010.426,03

255	DEMİRBAŞLAR HESABI	12.461.366,75	52	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0,00
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	202.400.086,89	522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	0,00
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	318.725.021,26	57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	144.129.196,59
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	144.129.196,59
260	HAKLAR HESABI	3.498.974,07	58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	13.504.960,07
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	3.498.974,07	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	13.504.960,07
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	138.448.241,27
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	2.293.755,99	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0,00
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	2.293.755,99	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	138.448.241,27
Aktif Toplam		1.550.169.371,60	Pasif Toplam		1.550.169.371,60

2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		Cari Yıl (2016) TL	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		Gelirin Türü	Cari Yıl (2016) TL	
	Kod1	Kod2			Kod1	Kod2			
630	01	01	Memurlar	21.232.458,73	600	01	02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	95.316.509,44
630	01	02	Sözleşmeli Personel	19.531.852,68	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	25.207.621,37
630	01	03	İşçiler	28.484.438,36	600	01	06	Harçlar	19.843.254,43

630	01	04	Geçici Personel	135.757,91	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	2.829.560,43
630	01	05	Diğer Personel	621.363,18	600	03	03	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	1.144,96
630	02	01	Memurlar	2.916.273,61	600	03	06	Kira Gelirleri	10.570.942,46
630	02	02	Sözleşmeli Personel	474.900,17	600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.232.500,00
630	02	03	İşçiler	5.322.994,60	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	29.740,70
630	02	05	Diğer Personel	3.053.762,93	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	93.850,00
630	03	01	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	57.726,19	600	05	01	Faiz Gelirleri	202.377,93
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	4.789.490,32	600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	55.018.548,37
630	03	03	Yolluklar	32.855,39	600	05	03	Para Cezaları	12.001.430,67
630	03	04	Görev Giderleri	11.796.264,16	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	50.486.564,31
630	03	05	Hizmet Alımları	84.008.909,27	600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00
630	03	06	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	3.339.954,65					
630	03	07	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.859.754,27					

630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	0,00					
630	04	02	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	138.597.909,01					
630	05	01	Görev Zararları	1.278.145,77					
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	218.616,36					
630	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler	3.468.026,00					
630	05	08	Gelirlerden Ayrılan Paylar	2.829.785,06					
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri	834.824,11					
630	11	03	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	276.644,80					
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	848.701,40					
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	97.201,95					
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	476.336,93					
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	40.507.648,29					
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	2.177.368,45					

630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	250.761,99					
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	788.684,04					
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	72.368,80					
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	98.815,75					
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	2.480.169,87					
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	516.381,57					
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	591.961,01					
630	14	07	Yiyecek	2.415.988,21					
630	14	08	İçecek	165.972,62					
630	14	09	Canlı Hayvanlar	0,00					
630	14	10	Zirai Maddeler	52.596,45					
630	14	11	Yem	56.598,38					
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	3.668.288,31					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	14	13	Yedek Parçalar	790.948,69					
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	166.104,24					
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	107.669,40					
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	521,92					
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	73.641,20					
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	479.745,38					
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	19.106.421,53					
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	126.740,00					
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.942,43					
Toplam				411.282.286,34	Toplam				272.834.045,07
					Faaliyet Toplam				-138.448.241,27

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>